

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Westphal

Ławnicy: ---

Protokolant: sekr. sąd. Marlena Ossowska

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2016 roku

sprawy z powództwa: Parafii R.-Katolickiej pod wezwaniem Św. M. M. w O.

przeciwko: Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...), Agencji Nieruchomości Rolnych w W. Oddziałowi Terenowemu w B. i Gminie G.

o przywrócenie własności, przyznanie nieruchomości zamiennych, ewentualnie zapłatę

I. uzupełnia wyrok z dnia 17 lutego 2014 roku w ten sposób, że po tekście zawartym w jego punkcie 4 (czwartym) dopisuje: „z ustawowymi odsetkami od dnia ogłoszenia wyroku do dnia zapłaty”,

II. nie zasądza zwrotu kosztów procesu dotyczących uzupełnienia wyroku w tym kosztów postępowania apelacyjnego od pozwanego Skarbu Państwa na rzecz powoda Parafii R.-Katolickiej pod wezwaniem Św. M. M. w O..

Sygn. akt I C 941/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 września 2016r.

Sąd Apelacyjny uchylił wyrok uzupełniający Sądu Okręgowego z dnia 11 marca 2014r. dotyczący dopisania w punkcie 4 wyroku z dnia 17 lutego 2014r. sformułowania dotyczącego ustawowych odsetek, zniósł postępowanie w tym zakresie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania apelacyjnego (k. 1165-1165 v).

Sąd ustalił, co następuje :

W piśmie z dnia 12 czerwca 2013r. powódka doprecyzowała żądanie pozwu w ten sposób, że wносиła o zasądzenie kwoty odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty (k. 707 – pkt III).

W punkcie 4 wyroku z dnia 17 lutego 2014r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz powódki kwotę 299.422,60 zł. (k. 879 v). W wyroku Sądu Apelacyjnego została ona obniżona do 284.113,90 zł. (k. 1165). Była ona zasądzona z tytułu odszkodowania za utracone nieruchomości (uzasadnienia wyroków – k. 896 i k. 1185v – 1186).

W punkcie 4 wyroku z dnia 17 lutego 2014r. sąd zasądził kwotę bez odsetek .

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 351 § 1 k.p.c. strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie następuje z urzędu – od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów powinien był zamieścić w wyroku.

Wyrok został ogłoszony dnia 17 lutego 2014r. Wniosek o jego uzupełnienie został nadany przez powoda na pocztę dnia 3 marca 2014r. (k. 905 - 907). Termin określony w tym przepisie został więc zachowany.

Należy na wstępie stwierdzić, że sąd rzeczywiście nie orzekł „ o całości żądania ”. Powódka dochodziła bowiem zasądzenia odszkodowania z odsetkami za opóźnienie. Sąd ich nie zasądził, ale też w żaden inny sposób nie rozstrzygnął o tym żądaniu (np. poprzez jego oddalenie).

Art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 maja 1989r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje możliwość przyznania odszkodowania „ustalonego według przepisów o wywłaszczaniu nieruchomości(...)”. Odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości dotyczą przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o wywłaszczaniu nieruchomości. Znajdujący się w tej części tego aktu prawnego art. 132 ust. 2 stanowi, że „ do skutków zwłoki lub opóźnienia w zapłacie odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego ”. Przepisy tego kodeksu przewidują natomiast, że w przypadku opóźnienia należą się odsetki ustawowe – art. 481 § 2 k.c. (w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania wyroku z dnia 17 lutego 2014r.).

Sformułowane przez powódkę żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie w zapłacie odszkodowania znajdowało podstawę w tych przepisach.

Dłużnik popada w zwłokę, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela – art. 476 k.c.

W niniejszej sprawie roszczenie dotyczące odszkodowania miało charakter ewentualny nie tylko gdy chodzi o pozew, ale nawet wtedy, gdy powódka dokonała modyfikacji żądania w piśmie z dnia 12 czerwca 2014r. (k. 707). Określenie jego wysokości nastąpiło w wyroku. Wynikała ona z obliczeń dokonanych w toku procesu przez biegłego. Kwota odszkodowania uwzględniała także wartość nieruchomości zamiennych i zwróconych. W tej sytuacji sąd uznał, że odsetki za opóźnienie będą biec od dnia wydania wyroku. Nie można bowiem zasadnie przyjąć, że pozwany już wcześniej był w opóźnieniu z zapłatą, skoro nawet nie wiedział, czy ma płacić, a tym bardziej – jaką kwotę. Żądanie ewentualne staje się bowiem aktualne dopiero wtedy, gdy żądanie pierwotne nie nadaje się do uwzględnienia. O tym sąd rozstrzyga dopiero w wyroku. W niniejszej sprawie sytuacja była jeszcze tym bardziej złożona, że część gruntów zwrócono powódce już wcześniej, a punkty 1 – 3 wyroku także zawierały rozstrzygnięcia dotyczące przekazania działek. To wszystko miało wpływ na wysokość odszkodowania zasądzonego w punkcie 4 wyroku. Dopiero więc z wyroku pozwany Skarb Państwa dowiedział się, że jest zobowiązany do zapłaty odszkodowania oraz jaka jest jego wysokość.

Reasumując, wniosek o uzupełnienie wyroku był zasadny, z tym, że zmianie podlegała data początkowa biegu odsetek.